

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШИНСЬКОГО»**

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ

**Матеріали
міжнародної науково-практичної
конференції**

**«СВІТОГЛЯДНІ ГОРИЗОНТИ
МІСІЇ ВЧИТЕЛЯ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»**

**Одеса
2019**

**MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
STATE INSTITUTION «SOUTH-UKRAINIAN NATIONAL
PEDAGOGICAL UNIVERSITY
named after K. D. USHYNSKY»**

DEPARTMENT OF PEDAGOGY

**Abstracts of International
Scientific and Practical Conference**

**«THE OUTLOOK
OF NEW UKRAINIAN SCHOOL
TEACHER'S MISSION»**

Odesa

2019

УДК 373+378

С24

*Друкуються за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»
Протокол №2 від 26 вересня 2019 року*

Упорядник – кандидат педагогічних наук, доцент Галіцян Ольга Анатоліївна.

За редакцією доктора педагогічних наук, професора Княжевої Ірини Анатоліївни.

Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Світоглядні горизонти місії вчителя Нової української школи»: збірник наукових праць // О. А. Галіцян, І. А. Княжева // Одеса : ФОП Бондаренко М.О., 2019. – 88 с.

ISBN 978-966-

У збірці матеріалів конференції представлено наукові розробки досвідчених учених, молодих науковців з проблеми підготовки сучасних фахівців у закладах вищої освіти. Автори у різних вимірах дослідили проблематику підготовки майбутніх учителів, фахівців мистецьких спеціальностей та презентували методичні рекомендації для Нової української школи.

УДК373+378

ISBN 978-966-

© ПДПУ імені К. Д. Ушинського, 2019

тренінги та розроблено спеціальні програми самопізнання. Розроблено тести діагностування вихованості учнів для класних керівників [1;3].

Під час проведення практичних занять з педагогіки студенти отримували інформацію про себе самостійно. Це стимулювало процеси самозмінення та самоактуалізації з першого курсу. Це слугувало одночасно активізації пізнавального інтересу до педагогіки, забезпечувало пошукову, аналітичну активність на заняттях, робило, емоційно насиченим навчання, формувало у студентів усталену потребу в самовдосконаленні, навички самоаналізу, самоідентифікації, формуванню «Я-концепції», що сприяло залученню їх до науково-дослідної роботи уже на другому курсі. Особистісно-професійне зростання майбутнього вчителя історії залежало від таких факторів як його соціальна позиція, та його соціальна активність. Алгоритм роботи був – Я почув, Я зрозумів, Я повірив в свій успіх, Я готов до співпраці, Я планую, Я починаю, Я роблю, Я аналізую, Я допомагаю, Я готов до змін, Я досяг певного успіху, Я іду далі...

Дуже важливим моментом є позитивний результат. Або позитивний ефект. Викладачі повинні допомагати створювати емоційне співпереживання успіху.

Особистісне зростання студента залежить від розширення соціальних зв'язків і можливе при умові, що викладач враховує його індивідуальні інтереси та потреби, індивідуальний досвід. Готовність співпрацювати виробляється тільки в співпраці. Якщо цього не враховувати «суб'єктивний досвід» студента процес професійного зростання буде затримано, він перестане бути позитивним.

Будь-яке спілкування ефективно тоді коли враховані інтереси всіх суб'єктів. Змістове насичення спілкування залежить від викладача він повинен завжди бути на шаг попереду. Але його лідерські якості повинні впливати опосередковано на особистість студента. З перших хвилин спілкування незважаючи, що майбутній вчитель тільки набуває певних знань, умінь та навичок, досвіду він повинен відчутти від викладача віру в його сили і повагу до його особистості. Це надихне студента на більшу активність, актуалізує його ініціативу та творчість, максимально буде сприяти розкриттю його здібностей та розвитку його особистості.

Література

1. Казанжи Ф.І., Яцій О.М. Програма моніторингу стану виховної діяльності у ВНЗ: методичні рекомендації. Одеса: ПДПУ ім. К.Д. Ушинського, 2006. 44 с.
2. Краевский В.В, Бережнова Е.В. Методология педагогики:новый этап. Москва: Издательский центр «Академия», 2006. 400 с.
3. Яцій О.М. Гуманізація та технологізація виховання: методичні рекомендації. Одеса: ДЗ ПНПУ ім.К.Д.Ушинського, 2018. 56 с.

ВИВЧЕННЯ СТАНУ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Балакірева Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогічних технологій початкової освіти,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Одеса, Україна

Останні роки педагогічна підготовка вчителів початкової школи потребує своєчасного корегування, яке викликано тим, що вчителі є реалізаторами державної політики у розвитку і формуванні майбутнього покоління. Від професіоналізму вчителя початкової школи залежить особистий розвиток учня. Для того, щоб результати підготовки учителів початкової ланки були значними,

необхідно активізувати розробку методичних та теоретичних засад особливості педагогічної освіти.

Для вивчення стану підготовленості вчителів початкової школи до організації трудового навчання молодших школярів було проведено опитування 89 вчителів м. Одеса. Опитування вчителів засвідчило, що тільки 14,2% надали повне, чітке й обґрунтоване формулювання поняття трудового навчання; 57,1% з опитаних ототожнюють трудове навчання з працею; решта вчителів – 28,7% формулювання поняття здійснили через конкретні приклади.

85,8 % вважають, що організація трудового навчання є нагальною потребою сучасної школи, 14,2% вказали, що організація такого навчання потребує багато часу та зусиль, які не завжди виправдовують себе.

Серед труднощів, які відчувають учителі, було названо: відсутність позитивної навчальної мотивації учнів у навчанні – 85,7%, що не забезпечує ефективності у виконанні завдань; необхідність у виділенні індивідуальних особливостей учнів і розподіл їх типологічними групами – 42,8%; організацію групової роботи – 71,4 %; організацію самостійної роботи – 42,8 %; брак часу на підготовку матеріалів – 100%.

На запитання: які форми організації навчання, крім уроку, ви використовуєте? Відповіді виявилися такими: 76,0% опитаних педагогів використовують заняття у групі подовженого дня; 18,0% – заняття у гуртках; 43,3% – уроки-ігри (захисти проєктів, уроки-мандрівки); 12,0% – навчальні екскурсії. Як бачимо, більшість педагогів усвідомлює необхідність введення у навчальний процес комплексу різноманітних форм організації навчання, адаптованих до умов школи й вікових особливостей учнів: різні типи уроків, консультацій, конференцій, співбесід, тощо для подолання нівелювання в організації процесу навчання.

Як показало опитування, найбільш часто застосовуваними у роботі учителів є такі словесні методи: бесіди (44,0%); ігри (60,0%); розповіді (14,0%); диспути (1,7%). Серед наочних методів учителі назвали: картини, ілюстрації, малюнки (93,3%); таблиці (14,0%); демонстрації (21,3%); презентації (21,3%); схеми (1,0%). Серед практичних методів були названі: ручна праця (36,7%).

Тенденція залишкового фінансування освіти з боку держави призвела до того, що в багатьох школах немає можливості оновити кабінети, закупити нове обладнання, відчувається нестача наочності. Все це негативно позначається на якості навчання, зниженні інтересу молодших школярів до уроків. Дослідження підтвердило зазначену тенденцію й показало, що тільки 29,0% опитаних педагогів, оцінює оснащеність навчального процесу з свого предмету як гарну; 61,0% оцінили оснащеність як задовільну, а 10,0% – як «скоріше незадовільну, ніж задовільну».

Відповідаючи на запитання: «Яких засобів навчання Вам не вистачає для організації більш ефективного навчального процесу у початковій школі?», учителі в першу чергу назвали сучасні засоби: мультимедійні дошки, DVD-плеєри, комп'ютери, а також традиційні обладнання для уроків праці й підручники.

Поставлена перед сучасною школою завдання формування активної, організованої, відповідальної, вільної від стереотипів особистості, що прагне до самоосвіти, жадає від педагогів великих зусиль. У першу чергу перед ними постає проблема формування у молодших школярів культури навчальної праці, що виражається у формуванні в них таких якостей, як уміння планувати свою діяльність, працювати з першоджерелами, вільно орієнтуватися в інформаційному потоці, інтенсивно працювати як індивідуально, так і в колективі. Відповідаючи

на запитання: «Чи прищеплюєте Ви учням культуру навчальної праці?», 61,0% опитаних педагогів відповіли позитивно; 39,0% відповіли «Прищеплюю, але не регулярно». Отримані дані говорять про те, що значна частина педагогів таку роботу вбачає у навчанні учнів виконанню самостійної роботи, роботі в парах і виконанні певних тренувальних вправ з вирішення різного роду завдань.

Як результат епізодичності даної діяльності, дві третини опитаних учителів (63,0%) відповідаючи на запитання: «чи часто учні готують самостійні виступи, доповіді, повідомлення з Вашого предмету?» відповіли «Готують, але не часто (або рідко)».

Задля конкретизації ступеня підготовленості педагогів до організації трудового навчання молодших школярів було запропоновано відповісти на запитання. Питання передбачали розуміння таких понять, як «трудове виховання» і «працелюбність». На запитання «Розкрийте значення поняття «трудове виховання» більшість педагогів початкової школи не дали достатньо аргументованих відповідей. З опитуваних тільки 33 % змогли дати більш-менш розгорнуті й точні відповіді на поставлені питання. Більшість учителів початкової школи зазнавали труднощі при цьому і відповідали поверхнево, формально. На запитання «Що таке працелюбність?» отримали такі відповіді: 32% педагогів дали повні й розгорнуті відповіді; 24% відзначили, що працелюбність – особистісна якість, яка є результатом трудового виховання; 16% – активний інтерес до праці; 17% – постійне вдосконалення трудових умінь; 8% – прояв волі, самостійності, дисциплінованості, бажання виконати роботу краще. Проведене анкетування довело, що значна частина учителів початкової школи (72%) вважають, що школа може досягти суттєвих успіхів у трудовому вихованні молодших школярів, при цьому наголошують, що великого значення надається позаурочній педагогічній діяльності. Проводячи бесіду, ми зрозуміли, що багато педагогів не вміють об'єктивно характеризувати трудові якості своїх вихованців.

Отже, результати опитування засвідчили незадовільний стан підготовленості учителів початкової школи до організації трудового навчання молодших школярів, що не відповідає потребам сучасного суспільства й тенденціям модернізації освіти України.

Література

1. Андрущенко В. П. Роздуми про освіту: філософія та методологія / В. П. Андрущенко. – [2-е вид.]. – Київ: МП Леся, 2012. – 784 с. – (Філософія освіти: пошук пріоритетів : у 7 кн. ; кн. 1).
2. Гончаренко С. У. Педагогічні дослідження : Методологічні поради молодим науковцям / С. У. Гончаренко. – Київ – Вінниця : ДОВ «Вінниця», 2008. – 278 с.
3. Щоголева Л. О. Вивчення та оцінювання педагогічної діяльності вчителя / Л. О. Щоголева // Управління освітою. – 2006. – №4. – (додаток). – С.1–8.

ПОТЕНЦІАЛ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ У ФОРМУВАННІ МІЖЕТНІЧНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ У МАГІСТРАТУРІ

Атрощенко Тетяна Олександрівна – доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти, Мукачівський державний університет, Мукачеве, Україна

Ефективність формування толерантного ставлення до культури інших етносів залежить від активності майбутніх учителів початкової школи у якості

Богданова Інна Михайлівна

САМОКОНЦЕПЦІЯ ЯК ПРОВІДНА СТРАТЕГІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ 12

Гурін Руслан Сергійович

СТАВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ
ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ24

Yablonska Tetyana Mykolaivna

THE HABIT OF WORK IN MODERN STUDENTS ACTIVITY25

Fidirko Marina, Barsukova Tetiana

THE ROLE OF PHYSICAL EDUCATION IN IMPROVING THE HEALTH OF
STUDENTS27

Яворська Галина Харлампіївна

ПРОФЕСІОГЕНЕЗ ЯК МЕХАНІЗМ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ
ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ28

Жизномірска Оксана Ярославівна

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПЕДАГОГА НОВОЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ30

Лещій Наталя Петрівна

КЛАСИФІКАЦІЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ В ОСВІТНЬО-
РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРАХ ДЛЯ ДІТЕЙ ЗІ СКЛАДНИМИ
ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ32

Яновська Лариса Григорівна

АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ІСТОРІЇ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ33

Артемьєва Інна Сергіївна, Вічева Ганна Сергіївна

СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ35

Прокоф'єва Лілія Анатоліївна, Шурхал Людмила Олександрівна

ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
У ПОЗААУДИТОРНИЙ ЧАС СТУДЕНТІВ36

Фідірко Марина Олександрівна, Антипова Жанна Ігорівна

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я
СТУДЕНТІВ38

Левицька Анна Іванівна

ПОЛІКУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЯК ЧИННИК ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО МІЖКУЛЬТУРНОГО
СПІЛКУВАННЯ39

Ніколаї Галина Юріївна

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ПОЛЬЩІ: МІЖ ТРАДИЦІЯМИ ТА
НОВАЦІЯМИ41

Яцій Олександр Михайлович

ФАКТОРИ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ ІСТОРІЇ43

Балакірева Вікторія Анатоліївна

ВИВЧЕННЯ СТАНУ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ
ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ45

Атрощенко Тетяна Олександрівна

ПОТЕНЦІАЛ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ У ФОРМУВАННІ МІЖЕТНІЧНОЇ
ТОЛЕРАНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ПІД ЧАС
НАВЧАННЯ У МАГІСТРАТУРІ47

СЕКЦІЯ
ТЕНДЕНЦІЇ, РЕАЛІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ НУШ: ПЕРЕДШКІЛЬНА ТА
ПОЧАТКОВА ЛАНКИ ОСВІТИ

<i>Княжева Ірина Анатоліївна</i> ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ ПЕРЕДШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	67
<i>Листопад Олексій Анатолійович</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ У ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	69
<i>Бартенева Ірина Олександрівна</i> ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ З ВИХОВАННЯ ЕМОЦІЙНО- ПОЗИТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДО НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ	70
<i>Колесник Алла Георгіївна</i> НАСТУПНІСТЬ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ	72
<i>Стародубцева Катерина Володимирівна</i> ШЛЯХИ ПІДТРИМКИ ПЕДАГОГІЧНИХ ІНІЦІАТИВ У СИСТЕМІ ОСВІТИ МІСТА ОДЕСИ	74
<i>Мардарова Ірина Костянтинівна</i> ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДІТЕЙ ПЕРЕДШКІЛЬНОГО І МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	76
<i>Матвійчук Оксана Євгенівна</i> БІБЛІОТЕКА НУШ ЯК РЕСУРС ТА ЦЕНТР ЧИТАННЯ І ДОСЛІДЖЕНЬ	77
<i>Шкурюпат Дар'я Олександрівна</i> ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ МУЗЕЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ	79
<i>Титаренко Наталія Володимирівна</i> ЯКІСНА ПЕРЕДШКІЛЬНА ОСВІТА – УСПІШНИЙ ШКІЛЬНИЙ СТАРТ	80
<i>Іскендер Топчу</i> ИЗУЧЕНИЕ СФОРМИРОВАННОСТИ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ УЧЕНИКОВ СРЕДСТВОМ ИГРОВЫХ СИТУАЦИЙ НА ЗАНЯТИЯХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА	83

Наукове видання

«СВІТОГЛЯДНІ ГОРИЗОНТИ МІСІЇ ВЧИТЕЛЯ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

За редакцією доктора педагогічних наук, професора
Княжевої Ірини Анатоліївни

Підписано до друку 15.09.2019. Обсяг 5,2 друк. арк. Формат 60х88/16. Зам. № 5829/19
Наклад 100 прим.

Надруковано у ФОП Бондаренко М.О.
м. Одеса, вул. В.Армаутська, 60; т. +38 0482 35 79 76
info@aprel.od.ua

Свідцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців ДК № 4684 від 13.02.2014 р.